

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

З МАТЕРІАЛАМИ V МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

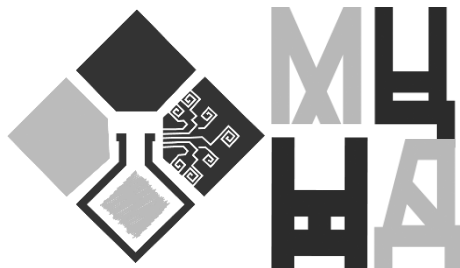
13 ВЕРЕСНЯ 2024 РІК

М. ІВАНО-ФРАНКІВСЬК, УКРАЇНА

«ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ СЬОГОДЕННЯ В СФЕРІ
ПРИРОДНИЧИХ, ГУМАНІТАРНИХ ТА ТОЧНИХ НАУК»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ
ПРАЦЬ З МАТЕРІАЛАМИ
V МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ СЬОГОДЕННЯ В СФЕРІ ПРИРОДНИЧИХ, ГУМАНІТАРНИХ ТА ТОЧНИХ НАУК

| 13 вересня 2024 рік
м. Івано-Франківськ, Україна

Вінниця, Україна
«UKRLOGOS Group»
2024

Організація, від імені якої випущено видання:

ГО «Міжнародний центр наукових досліджень»

Номер запису організації в Єдиному реєстрі громадських об'єднань: 1499141.

Голова оргкомітету: Сотник С.Г.

Верстка: Білоус Т.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Інституту науково-технічної інтеграції та співпраці. Протокол № 53 від 12.09.2024 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою у сфері управління Міністерства освіти і науки «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» в базі даних науково-технічних заходів України на поточний рік та бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (**Посвідчення № 347 від 12.06.2024**).

Збірник наукових праць з матеріалами конференції видано офіційно суб'єктом видавничої справи зі **Свідоцтвом ДК № 7860 від 22.06.2023**.

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA 4.0).

I-66

Інноваційні тенденції сьогодення в сфері природничих, гуманітарних та точних наук: збірник наукових праць з матеріалами V Міжнародної наукової конференції, м. Івано-Франківськ, 13 вересня, 2024 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця: ТОВ «УКРЛОГОС Груп, 2024. — 226 с.

ISBN 978-617-8440-12-1

DOI 10.62731/mcnd-13.09.2024

Викладено матеріали учасників V Міжнародної наукової конференції «Інноваційні тенденції сьогодення в сфері природничих, гуманітарних та точних наук», яка відбулася 13 вересня 2024 року у місті Івано-Франківськ.

УДК 082:001

© Колектив учасників конференції, 2024

© ГО «Міжнародний центр наукових досліджень», 2024

ISBN 978-617-8440-12-1

© ТОВ «УКРЛОГОС Груп», 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ I. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ, МАКРО- ТА РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

ЦІЛЬОВІ ГРУПИ СПРАВЕДЛИВОСТІ В ІНКЛЮЗИВНІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ – СІВТОВИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКА СПЕЦИФІКА Грачов Д. В.	9
ЕКОНОМІЧНІ ТРИГЕРИ: ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВИДИ Гречан А. П., Сахацький Д. С.	13
АНАЛІЗ СТАНУ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ В ПЕРІОД ВІЙНИ Камінський Л-Р. Ю., Ксьонженко І. П.	18
СУТНІСНІ ОЗНАКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ Коробка Р. В., Голян В. А.	21
ПРОГНОЗУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОНОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА З УРАХУВАННЯМ ЗАГАЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ Ніколаєнко С. М.	24
«ЗЕЛЕНІ» ТЕХНОЛОГІЇ ІНДУСТРІЇ 4:0 У ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ РЕСПУБЛІКИ КОРЕЯ Петько С. М.	26
ІННОВАЦІЙНІ ЕКОСИСТЕМИ ТА КЛАСТЕРИ ЯК ДРАЙВЕРИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА Шевченко О. Є.	32

СЕКЦІЯ II. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «УПРАВЛІННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ БІЗНЕС-СТРУКТУР» Віденєєв О. І., Яворська Н. П.	37
THE GLOBAL EXPANSION OF EDUCATIONAL TOURISM Danylenko V.	40
ПОСЛІДОВНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІАЛУ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ Ємельянов О. Ю.	42

ІЕРАРХІЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПРИЙНЯТТЯ ОДНОЦІЛЬОВИХ БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНИХ РІШЕНЬ В СИСТЕМІ МОНІТОРИНГ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ Підвальний М. В.	46
--	----

СЕКЦІЯ ІІІ. ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА; ОПОДАТКУВАННЯ, ОБЛІК І АУДИТ

АНАЛІЗ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА Громов С. С., Біляк Ю. В.	50
--	----

ПРІОРИТЕТИ БЮДЖЕТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ Доценко Т. Г., Шевченко Н. Ю.	53
---	----

ОЦІНКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ АУДИТОРСЬКОЇ СЛУЖБА УКРАЇНИ ЯК СУБ'ЄКТА ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ВНУТРІШНЬОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ Самойлюк С. І.	56
---	----

ОБЕРНЕНИЙ МЕТОД РОЗПОДІЛУ ВИТРАТ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ НА ОСНОВІ ПРИБУТКУ ВІД ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Сук П. Л.	60
--	----

СЕКЦІЯ ІV. МАРКЕТИНГОВА ТА ЛОГІСТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ОПТИМІЗАЦІЯ ЗБУТОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА НА В2В-РИНКУ Войцеховський Д. І.	67
--	----

ЕМОЦІЙНИЙ МАРКЕТИНГ У ЦИФРОВИХ КОМУНІКАЦІЯХ: РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ДОВІРИ ТА ЛОЯЛЬНОСТІ СПОЖИВАЧІВ Пінтусов А. О.	70
--	----

СЕКЦІЯ V. МЕНЕДЖМЕНТ, ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДТРИМКИ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ Бондаренко П. А., Кубіцький С. О.	74
---	----

ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ Гарбар Ж. В., Гарбар В. А.	86
---	----

ПІДТРИМКА КНИГОВИДАННЯ В УКРАЇНІ У СУЧАСНИХ УМОВАХ Качмар С. Й.	89
---	----

ФУНКЦІЇ УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОМ: СТРАТЕГІЧНИЙ ТА ОПЕРАЦІЙНИЙ АСПЕКТ Ковалевська А. В., Балаклеєць К. Ю.	92
--	----

СЕКЦІЯ VI. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ

СТАНОВЛЕННЯ ВІДНОСИН МІЖ КНР ТА КРАЇНАМИ АФРИКИ Будник С. А.	98
--	----

ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО ПОРЯДКУ Островий С. О.	101
--	-----

МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР БЕЗПЕКОВИХ ЗАГРОЗ У БАНГЛАДЕШІ Хмельницький Б. С.	104
---	-----

СЕКЦІЯ VII. ПРАВО ТА МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

СВОБОДА ЯК ГАЛУЗЕВИЙ ПРИНЦИП КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА Бондарчук Я. П.	107
--	-----

ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Павлюк Р. В.	110
---	-----

ПРАВОВА СУТНІСТЬ ПРИНЦИПУ КАСАЦІЙНОГО ОСКАРЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ Самара В. С.	114
--	-----

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ Чубенко В. А.	117
---	-----

СЕКЦІЯ VIII. ІНСТИТУТ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СУДОВА СИСТЕМА ТА НОТАРІАТ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛІСТИЧНИХ ОБЛІКІВ: ІНТЕГРАЦІЯ РЕЛЯЦІЙНИХ БАЗ ДАНИХ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ Єфімов Д. С., Мироненко І. Т.	120
--	-----

СЕКЦІЯ ІХ. БІОЛОГІЯ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

ЗНАЧЕННЯ ВПЛИВУ МІКРОКЛІМАТУ НА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ ШКОЛЯРІВ
Тихоплав О. С., Водоп'ян В. В., Лясковець А. П. 130

СЕКЦІЯ Х. ЕЛЕКТРОНІКА ТА ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЇ

ІНТЕГРАЦІЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ТЕХНОЛОГІЇ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ
АПАРАТІВ
Шафроненко Є. О. 136

СЕКЦІЯ ХІ. СИСТЕМНИЙ АНАЛІЗ, МОДЕЛЮВАННЯ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ

МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В КОНТАКТНІЙ МЕХАНІЦІ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ
Петровський Б. Л. 138

СЕКЦІЯ ХІІ. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА СИСТЕМИ

ОГЛЯД СУЧАСНИХ МОВНИХ МОДЕЛЕЙ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
ДЛЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У АВТОМАТИЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ
Касьянюк О. С. 149

ВІРТУАЛЬНА РЕАЛЬНІСТЬ: ІННОВАЦІЙНІ ЗАСТОСУВАННЯ ТА ВПЛИВ НА РІЗНІ
СФЕРИ ЖИТТЯ
Оскерко С. В., Малець І. О. 152

СЕКЦІЯ ХІІІ. ФІЛОЛОГІЯ ТА ЖУРНАЛІСТИКА

ЗВЕРТАННЯ У ТЕКСТАХ ПОВІСТЕЙ ГНАТА ХОТКЕВИЧА «ДОВБУШ» І «КАМІННА ДУША»
Семенюк О. А. 155

ВИКОРИСТАННЯ НАТИВНОЇ РЕКЛАМИ ЯК ОДИН ЗІ СПОСОБІВ ЗАРОБІТКУ МЕДІА
Туча О. О. 160

КУЛЬТУРНИЙ КОД СТОЛІТЬ НА ПРИКЛАДІ СИМВОЛІЧНИХ ОБРАЗІВ РОМАНУ
ЕЛІЗАБЕТ МЕЙ «СОКОЛИНА МИСЛИВИЦЯ»
Фісун Д. О. 162

СЕКЦІЯ XIV. ФІЛОСОФІЯ ТА ПОЛІТОЛОГІЯ

ПРОБЛЕМНЕ ПОЛЕ ФІЛОСОФІЇ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ

Севрук І. І., Соколовська Ю. В., Чупрінова Н. Ю. 166

СЕКЦІЯ XV. ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

РОЗГЛЯД МОВИ ПРИ ЇЇ ВИВЧЕННІ ЯК СИСТЕМИ, ЩО СКЛАДАЄТЬСЯ З
ФОНЕТИЧНОГО, ЛЕКСИЧНОГО І СИНТАКСИЧНОГО РІВНІВ

Данченко І. Ю. 169

СИСТЕМА ІНТЕГРОВАНОГО НАВЧАННЯ В МЕДСЕСТРИНСЬКІЙ ОСВІТІ

Зволяк Н. А. 172

БІЛІНГВАЛЬНЕ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ФОРТЕПІАННОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ
МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ: АКТУАЛІЗАЦІЯ ПРОБЛЕМИ В ОСВІТНІЙ РЕАЛЬНОСТІ

Ніколенко І. В. 176

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ НА ЗАНЯТТЯХ З МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ:
КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД

Чертова Л. А. 179

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ СЛУХАЧІВ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Щербина О. О. 182

СЕКЦІЯ XVI. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

РОЗРОБКА ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ ІСТОРИЧНОЇ ТРАВМИ

Горбунова Л. І. 184

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЮРИСТА

Панов М. С. 188

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБРАЗУ Я В СОЦІАЛЬНИХ
МЕРЕЖАХ

Шеремет Н. А. 193

СЕКЦІЯ XVII. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА, СПОРТ ТА ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ

ФІТНЕС ЯК ОЗДОРОВЧА СИСТЕМА СТУДЕНТІВ ВНЗ

Максимчук І. А., Дуб І. М., Максимчук Б. А. 196

СЕКЦІЯ XVIII. ІСТОРІЯ, АРХЕОЛОГІЯ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЯ

ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ ДЛЯ УКРАЇНИ У 2024 РОЦІ

Демчук П. О., Бармак М. В.200

СЕКЦІЯ XIX. КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО

ТИТУЛАТУРА ПРАВИТЕЛІВ КИЇВСЬКОЇ РУСИ НА СФРАГІСТИЧНИХ ПАМ'ЯТКАХ

Артюхін О. В.203

СУЧАСНИЙ АРТ-РИНОК: АУКЦІОНИ, АРТ-МЕНЕДЖМЕНТ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ

Зінченко М.212

СЕКЦІЯ XX. ГЕОГРАФІЯ ТА ГЕОЛОГІЯ

ВІДГУК ЕЛЕКТРОМАГНІТНОЇ ЕМІСІЇ НА СЕЙСМОТЕКТОНІЧНІ ПРОЦЕСИ В СЕЙСМОНЕБЕЗПЕЧНОМУ РЕГІОНІ

Ігнатишин В. В., Іжак Т. Й., Молнар Д. С. С., Рац А. Й., Ігнатишин А. В., Ігнатишин М. Б.215

СЕКЦІЯ XV. ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА

РОЗГЛЯД МОВИ ПРИ ЇЇ ВИВЧЕННІ ЯК СИСТЕМИ, ЩО СКЛАДАЄТЬСЯ З ФОНЕТИЧНОГО, ЛЕКСИЧНОГО І СИНТАКСИЧНОГО РІВНІВ

Данченко Ірина Юріївна
ORCID ID: 0000-0003-4224-9771

викладач

Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія, Україна

На сьогоднішній день вивчення іноземної мови є необхідною компонентою у системі освіти великої кількості людей, які почали своє навчання: від дітей, які відвідують дитячий сад (при наявності бажання та пропозиції), до учнів шкіл та дорослих людей усіх вікових категорій.

Актуальність теми роздумів обумовлена тим фактом, що при викладанні іноземної мови учням останні часто зосереджуються або на вивченні лексичних одиниць, або граматики, або лексики і граматики, не розглядаючи всерйоз фонетичну складову мови. Крім того, деякі учні прямо висловлюють таку думку з цього приводу.

Проблема полягає в тому, що ті, хто вивчає мову, доволі рідко мають або здобувають філологічну освіту і не усвідомлюють мову як систему. Через що то один, то інший її елемент вважається неважливим або не настільки важливим, як інший. З огляду на ці твердження є необхідність розглянути мову як єдину систему, сукупність складових, які її утворюють.

Звертаємо увагу на однаковість мовознавчих розвідок, у яких онтологічною характеристикою мови є її системність [4, с. 3]. Мовознавці зазначають: «Мова – це система систем, які взаємозумовлені і пов'язані в одне ціле [3, с. 38].

Також важливо визначити поняття системи у сучасній лінгвістичній науці, яка розглядається як «...певний цілісний матеріальний або ідеальний об'єкт, що складається з елементів, які є нерозкладними в межах системи і перебувають в тих чи інших взаємозв'язках і

взаємовідношеннях» [4, с.3]. М.П. Кочерган пише, що «система – це сукупність взаємопов'язаних і взаємозумовлених елементів» [1]. З цього слідує, що всі елементи мовної системи, як і будь-якої іншої системи, є однаково важливими, без яких та чи інша система не зможе функціонувати належним чином і буде змушена перетворитись на іншу систему. Значущість кожного з елементів системи є «загальною і обов'язковою властивістю внутрішньосистемного зв'язку» [4, с. 3]. Так, М.П. Кочерган зазначає: «Якщо з системи вилучити якийсь елемент, вона не зможе функціонувати або її функціонування буде недостатньо ефективним» [1].

Отже, як зазначено у мовознавчих розвідках, у мові як у будь-якій системі, виділяють її складові елементи або рівні.

Н.К. Ктитарова визначає рівні мови як «деякі ділянки мови, підсистеми мовної системи, кожна з яких характеризують сукупність відносно однорідних одиниць і набір правил, які регулюють їхнє використання і групування в різні класи і підкласи» [3, с. 42]. Мовознавці виділяють чотири основних рівня мови. Це: фонологічний, морфологічний, лексико-семантичний і синтаксичний, кожний з яких має свої одиниці: фонем, морфем, лексем і речень. На думку М.П. Кочерган, «Мовні рівні не є автономними, незалежними. Вони взаємопов'язані. Із фонем будуються морфем, з морфем - лексем, з лексем – речень» [1].

Між одиницями різних рівнів мовної системи існують різного роду зв'язки. Вчені називають такі різновиди зав'язків, як: парадигматичні, синтагматичні та ієрархічні [2]. В межах даної розвідки, відповідно до її актуальності і проблеми, що піднімається, особливу значимість представляють собою саме ієрархічні відношення.

Н.К. Ктитарова розглядає ієрархічні зв'язки як «відношення структурно простіших одиниць до складніших: фонем до морфем, морфем до лексем, лексем до речень» [3]. Саме ієрархічні зв'язки демонструють нерозривність рівнів мови, їхню взаємозалежність, які утворюють єдину будову мовної системи.

Протиставлення парадигматичних і синтагматичних відношень, з одного боку, і ієрархічних, з іншого, відображає особливі властивості мовної системи – її різнорівневий, гетерогенний характер, що вже стосується будови мови, її структури.

Тож мову доцільно вивчати як систему, а не відокремлювати окремі

її рівні, не звертаючи при цьому увагу на вивчення інших взаємопов'язаних рівнів мови. Існує тенденція серед тих, хто вивчає мову, до приділення уваги тільки одному рівню мови: або лексичному, або синтаксичному рівню. При цьому відбувається майже повне ігнорування фонетичного рівня, якому ті, хто вивчає мову, не надають належної значущості, не розуміючи важливості правильного фонетичного оформлення свого мовлення. Існує думка, що вивчати мову – означає навчитися говорити, тобто вживати лексичні вирази, одиниці, будувати речення, спираючись на знання слів. Ця думка є хибною з огляду на вище викладений матеріал. Вивчення мови – це складний процес, який вимагає залучення значних ресурсів, звернення уваги до всіх рівнів мови як однаково значущих при її освоєнні.

Список використаних джерел:

1. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства. URL: <https://westudents.com.ua/glavy/9709-struktura-movi.html>. (дата звернення: 15.08.2024).
2. Немченко В.Н. Введення в мовознавство. URL: https://stud.com.ua/81674/literatura/sistema_movi. (дата звернення: 15.08.2024).
3. Ктитарова Н.К. Загальне мовознавство : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дніпродзержинськ : Дніпродзержинський державний технічний університет, 2009, 144с.
4. Мова як система : навч. посіб. / Глущенко В. А., Ледняк Ю. В., Овчаренко В. М., Рябініна І. М. К. : Центр учбової літератури, 2022. 132 с.